

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 14C/176/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512216368
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Adamčíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2018:7512216368.5

Rozhodnutie

Okresný súd Košice-okolie sudkyňou JUDr. Ľubicou Adamčíkovou vo veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598 proti žalovanej: SR, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR so sídlom Župné nám. 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca si žalobou doručенou súdu dňa 27.9.2012 uplatnil voči žalovanej právo na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zák.č.514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. K vzniku ujmy na právach žalobcu malo dôjsť v exekučných konaniach vedených Okresným súdom Košice-okolie (ďalej „Exekučný súd“), v ktorých žalobca tvrdil existenciu nesprávneho úradného postupu. Tento odôvodňoval porušením povinnosti exekučného súdu vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote bez zbytočných prieťahov, pretože o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd nerozhodol v 15-dňovej zákonnej lehote, ako táto vyplývala z ust. § 44 ods.2 Exekučného poriadku (zák.č.233/1995 Z.z.). Postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne ust. § 44 ods.2 Exekučného poriadku. V predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa žalobca v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v čl. 48 ods.2 Ústavy SR. V súvislosti s tvrdeným nesprávnym úradným postupom a zbytočnými prieťahmi v konaní si žalobca uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Žalobca požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, avšak žalovaná do podania žaloby na jeho žiadosť pozitívne nereagovala.

2. Na základe uznesenia tunajšieho súdu o spojení vecí na spoločné konanie zo dňa 10.10.2012 sp.zn. 14C/176/2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.10.2012 sa predmetom tohto súdneho konania stali aj veci pôvodne vedené na tunajšom súde pod sp.zn.14C/177/2012, 14C/178/2012, 14C/179/2012, 14C/180/2012, 14C/181/2012, 14C/182/2012, 14C/203/2012, 14C/204/2012, 14C/205/2012, 14C/206/2012, 14C/207/2012, 14C/208/2012, 14C/209/2012, 14C/210/2012, 14C/211/2012, 14C/212/2012, 14C/213/2012, 14C/214/2012, 14C/215/2012, 14C/216/2012, 14C/217/2012, 14C/218/2012, 14C/219/2012, 14C/220/2012, 14C/221/2012, 14C/222/2012, 14C/223/2012, 14C/224/2012 a 14C/225/2012. Na základe uznesenia súdu v spojení vecí na spoločné konanie zo dňa 16.1.2013 sp.zn. 14C/176/2012-34, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22.1.2013 sa predmetom tohto súdneho konania stala aj vec pôvodne vedená na

tunajšom súde pod sp.zn. 14C/253/2012. V zmysle rozhodnutí o spojení vecí predmetom sporu je nárok žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy voči žalovanej vyplývajúci z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu.

3. Predmetom tohto konania sa stali dva typy žalôb:

- označené ako ISTINA RS-exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenie na vykonanie exekúcie,
-označené ako NZP-exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia po zákonnej 15-dňovej lehote.

4. V prípade žalôb označených ako NZP mala majetková škoda zodpovedať účelne vynaloženým nákladom spojeným s činnosťou žalobcu vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období od podania žiadosti o udelenie poverenia do času rozhodnutia súdu. Výšku škody stanovil žalobca na základe paušalizovania vecných nákladov zodpovedajúcich administratívnym, funkčným a mzdovým nákladom vychádzajúc z účtovanej agendy. Žalobca tak vyčíslil majetkovú škodu vo výške 125,00 eur zahrňujúcu náklady v sume 70,00 eur na správu pohľadávky prostredníctvom zamestnanca informačného systému v sume 40,00 eur na udržiavanie a správu informačného systému a v sume 15,00 eur na administratívne spracovanie urgencií, poštovné, telekomunikačné výdavky.

5. Pri žalobách označených ako ISTINA RS si žalobca uplatnil škodu na majetku zodpovedajúcu sume istiny s príslušenstvom, ktorá mu vyplývala z právoplatných rozhodcovských rozsudkov, konanie o ktorých už nemôže byť predmetom súdneho konania a nemôže sa ich žalobca z toho dôvodu domáhať.

6. Nemajetkovú ujmu považoval žalobca za spravodlivú satisfakciu za porušenie jeho zákonných nárokov, ako aj jeho základných práv a princípov právneho štátu, keď márnym uplynutím času boli ohrozené legitímne očakávania žalobcu a vyvolané riziká zániku povinného, straty kontaktu s povinným, ako aj insolvencie povinného. Nemajetkovú ujmu ďalej odôvodnil frustráciou, úzkosťou, pocitmi nespravodlivosti, nedôvery v právo u členov riadiacich orgánov žalobcu, zánikom plánovaných podnikateľských aktivít v dôsledku vyvolanej straty zisku, z už realizovaného obchodu a vznikom neistoty v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré by žalobca mohol prijať.

7. Pri vyčíslení nemajetkovej ujmy pri žalobách NZP odkazoval žalobca na prax Ústavného súdu SR, keď za rok prietahov v konaní je priznávaná satisfakcia vo výške cca 660,00 eur. U jednotlivých konaní tak žalobca uskutočnil výpočet nemajetkovej ujmy alikvotným prepočtom odškodnenia pripadajúcim na jeden mesiac „omeškania“ v činnosti exekučného súdu čo činilo 55,00 eur za mesiac „omeškania“.

8. Nemajetkovú ujmu v prípade žalôb ISTINA RS vyčíslil žalobca ako 20 % podiel majetkovej škody v sume istiny s príslušenstvom, ktorá mu vyplývala z právoplatných rozhodcovských rozsudkov.

9. Žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 9.8.2018 tvrdila zmätočnosť žaloby, keďže v jednotlivých žalobách sa vyskytujú viaceré nedostatky, ako napr. v žalobe nie je uvedená spisová značka exekučného konania, ktoré malo byť vedené na okresnom súde, chýbajú relevantné údaje, ako dátumy doručenia podaním na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku údajných škôd. Žalobca nepriložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetného exekučného konania, vznik škôd, nemajetkovej ujmy atď.. Žalovaná poukázala, že neoznačenie spisovej značky exekučného konania, v ktorom malo dôjsť k nesprávne úradnému postupu zo strany exekučného súdu, bolo jedným z dôvodov, pre ktoré Ústavný súd SR odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. II ÚS 211/2012). Ďalej žalovaná poukázala, že nie je jasný ani titul žalobcovho nároku na náhradu škody. Nie je zrejmé, či si žalobca uplatňuje nárok titulom nezákonného konania v podobe nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, titulom nesprávneho úradného postupu v podobe prietahov alebo titulom rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, čo by sa mohlo vysvetliť ako namietanie nezákonného rozhodnutia. Ďalej žalovaná poukázala na to, že dňa 23.4.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23.4.2012. Keďže žalobca svoje nároky začal uplatňovať súdnou cestou už v septembri 2012 je zrejmé, že žalobca svoje žaloby voči žalovanej začal podávať ešte pred uplynutím 6 mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku na náhradu

škody. Poukázala na ust. § 15 ods.1 a § 16 ods.1 zák.č.514/2003 Z.z., z ktorých vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, a preto žalované nároky žalobcu nepovažuje za predbežne prerokované. Ďalej žalovaná poukázala na zák.č.514/2003 Z.z., ktorý ustanovuje podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to : 1. nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, 2. vznik škody, 3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky 3 podmienky súčasne.

10. Žalovaná poukázala na nevyhnutnosť objektívneho posudzovania zákonnosti vedenia exekúcie exekučným súdom, tak ako to vyplynulo zo súdnej praxe a judikatúry Európskeho súdneho dvora vo veci Asturcom C-40/08, z ktorých je zrejmé, že lehota 15 dní je neprimerane krátka na vyhodnotenie, či exekučný titul nie je založený na existencii neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Lehota 15 dní ustanovená v § 44 ods.2 Exekučného poriadku platí pre poverenie súdneho exekútora, ak po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie, či exekučného titulu so zákonom. Pritom najneskôr s účinnosťou od 1.6.2011, keď znenie § 44 ods.2 Exekučného poriadku explicitne stanovilo, že táto lehota neplatí, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, nemohlo dôjsť k porušeniu práv žalobcu. Avšak aj v predchádzajúcom období exekučným titulom, na posudzovanie ktorého sa nevzťahovala 15-dňová lehota, boli rozhodnutia rozhodcovskej komisie, čo bolo možné primerane stiahnuť aj na posudzovanie materiálnej vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov, ktorému záveru nasvedčuje tiež dôvodová správa k novelizovanému ustanoveniu § 41 ods.2 písm. d/ Exekučného poriadku.

11. Ak by aj nedošlo k dodržaniu 15-dňovej lehoty na vydanie rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie alebo o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, pri posúdení toho či nedodržaním lehoty mohlo dôjsť k ujme na právach žalobcu, je dôležité vychádzať aj z judikatúry Ústavného súdu SR. Žalovaná poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. I ÚS 16/02, v ktorom Ústavný súd konštatoval, že nedodržanie lehoty ustanovenej v zákone sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov, ale rozhodujúce sú všetky okolnosti danej veci. Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods.2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý je potrebné vykladať a aplikovať vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti vecí, keďže ani v prípadoch porušenia takej lehoty, postup dotknutého štátneho orgánu sa nemusí vyznačovať významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako prietahy zbytočné v zmysle čl. 48 ods.2 Ústavy.

12. Posudzovanie zákonnosti a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok týkajúci sa spotrebiteľských právnych vzťahov si vyžaduje osobitný prístup aj vzhľadom na to, že sa jedná o právne vzťahy podliehajúce režimu spotrebiteľských zmlúv. Navyše, v prípade tých žiadostí o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ktoré boli podané v konaniach po 1.6.2011, nemajú námietky žalobcu ani žiadne opodstatnenie.

13. Súčasne zdôraznila, že všeobecný súd nemá kompetenciu posudzovať existenciu prietahov v exekučnom konaní, táto právomoc je daná len Ústavnému súdu SR, prípadne ich môže konštatovať predseda súdu v konaní o sťažnosti podľa zák.č.757/2004 Z.z.. Súd konajúci o náhrade škody vzniknutej z titulu prietahov v súdnom konaní môže posudzovať splnenie predpokladov jej náhrady len v prípade, ak by prietahy boli konštatované predsedom súdu alebo Ústavným súdom SR, čo v danom prípade absentuje.

14. Žalovaná tiež namietala opodstatnenosť nároku žalobcu na náhradu škody aj z dôvodov, že tvrdený nesprávny úradný postup nie je v príčinnej súvislosti so vznikom škody ako ju vyčíslil žalobca, nakoľko absentuje priamy a bezprostredný vzťah príčiny a následku, keď nemožno tvrdiť, aby žalobcovi vznikla škoda práve v dôsledku postupu súdu. Zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nie je tiež v príčinnej súvislosti s tvrdenou nevyhnutnosťou pohľadávky. Je to práve žalobca, kto bol v konaní nečinný a nesnažil sa získať exekučný titul iným spôsobom, napr. podaním návrhu na začatie súdneho konania, pričom žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, aby mu v prípade uplatnenia

pohľadávky proti povinným v súdnom konaní bola priznaná pohľadávka v rozsahu žaloby, a teda že jedinou príčinou, pre ktorú sa nemôže domôcť svojho práva, je postup exekučného súdu.

15. Zdôraznila, že žalobca nepredložil žiadne dôkazy o existencii a výške škody. Vo vzťahu k majetkovej škode žalobca nepredukoval dôkazy týkajúce sa každej individuálnej pohľadávky, ktorej sa má nárok týkať, pričom uplatňovanie paušálnych súm nie je možné považovať za správne.

16. K nároku na odškodnenie nemajetkovej ujmy poukázala na podmienky jej náhrady ako vyplývajú z ust. § 17 ods.2, ods.3 zák.č.514/2003 Z.z., ktoré sa vzťahujú k samotnej osobe poškodeného, teda k žalobcovi ako obchodnej spoločnosti, čo prirodzene vylučuje, aby boli odškodňované pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 30Cdo 675/2011. Ak žalobca tvrdí zánik podnikateľských aktivít, plánov i ovplyvnenie podnikateľských postupov, žiadnym spôsobom tieto skutočnosti nekonkretizoval ani nezdôvodnil. Spôsob stanovenia nemajetkovej ujmy ako podielu 20 % z majetkovej škody nie je podložený žiadnymi reálnymi skutočnosťami či rozumovou úvahou. Spôsob stanovenia nemajetkovej ujmy, ktorý vychádza z paušálnej sumy 660,00 eur, nie je taktiež podložený žiadnymi reálnymi skutočnosťami, keďže finančné zadostučinenie musí odrážať vždy konkrétne okolnosti prípadu a charakter sporu, čo pri paušálnom vyčíslení nie je zohľadnené. Navyše, žalobca neuviedol žiadne argumenty, pre ktoré by bolo možné čo i len uvažovať o dôvodnosti nároku na finančné odškodnenie nemajetkovej ujmy.

17. Žalovaná tiež zdôraznila, že nárok uplatnený žalobou je potrebné posudzovať aj s prihliadnutím na dobré mravy, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť práve v dôsledku jeho obchodných praktík nezlučiteľných so zásadami ochrany spotrebiteľa, o čom svedčil aj rad sťažností spotrebiteľov európskej komisie. Táto v liste adresovanom stálemu predstaviteľovi SR pri Európskej únii konštatovala, že formulár zmluvných podmienok spoločnosti žalobcu obsahuje také ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od kogentných ustanovení na ochranu spotrebiteľa alebo flagrantne spotrebiteľov znevýhodňujú vo viacerých dôležitých aspektoch, pričom celkové náklady úverov predstavujú v niektorých prípadoch náklady takmer 100 % ročne zo sumy získanej od žalobcu. Pokiaľ nejaká škoda žalobcovi mohla vzniknúť vznikla mu práve v súvislosti s jeho spornými a negatívnymi podnikateľskými aktivitami.

18. Na pojednávanie dňa 24.10.2018 sa nedostavil žalobca, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlniť elektronickým podaním doručeným súdu 18.10.2018 z dôvodu hospodárnosti konania, pričom žiadal prejednať vec v jeho neprítomnosti. Taktiež sa na pojednávanie nedostavila žalovaná, ktorá svoju neprítomnosť ospravedlnila elektronickým podaním došlým súdu dňa 9.8.2018 z dôvodu hospodárnosti konania i objektívnej personálnej nemožnosti zúčastňovať sa množstva pojednávaní, ktoré sú vedené medzi sporovými stranami, o odročenie pojednávania nežiadala.

19. Súd mal za to, že sú splnené podmienky pre pojednávanie v neprítomnosti sporových strán, a preto v súlade s ust. § 180 CSP vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti.

20. Podľa ust. § 3 ods.1 zák.č.514/2003 Z.z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

21. Zodpovednosti sa nemožno zbaviť (§ 3 ods.2 zák.č.514/2003 Z.z.).

22. Žalobca svoj nárok vyvodzoval zo zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, za ktorý sa podľa § 9 ods.1, ods.2 zák.č.514/2003 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2012) považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

23. Súd skúmal, či je daná zodpovednosť žalovanej za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom tak ako to vo svojom žalobnom návrhu tvrdil žalobca.

24. Predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je kumulatívne splnenie 3 základných predpokladov, a to : 1. nesprávny úradný postup, 2. vznik škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy a 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

25. Všetky tieto podmienky musia byť splnené súčasne, preto o vzniku zodpovednosti nemožno hovoriť, ak chýba ktorýkoľvek z týchto predpokladov.

26. Vo vzťahu k námietkam žalovanej o predčasnom uplatnení nároku na súde pre nesplnenie podmienky predbežného prejednaní, súd poukazuje na ust. § 16 ods.1 zák.č.514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, podľa ktorého, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo neuspokojenej časti nároku na súde. Nie je spochybňované, že žalobca žiadosť o predbežné prerokovanie nároku podal, samotná žalovaná sa vo svojom procesnom stanovisku jednoznačne vyjadrila, že nárok žalobcu neuznáva, teda ho neuspokojí, čím boli splnené podmienky vyžadované zákonom pre konanie o nároku žalobcu pred súdom.

27. Súd sa zaoberal tým, či tunajší súd sa dopustil vo vyššie uvedených exekučných konaniach nesprávneho úradného postupu.

28. Žalobca odôvodňoval nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu aj tým, že exekučný súd nevydal rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, preto súd ustálil, že sa domáhal ochrany svojich práv aj v zmysle čl. 48 ods.2 Ústavy, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a podľa čl. 6 ods.1 DOHOVORU o ochrane ľudských práv a základných slobôd o práve na prejednanie vecí v primeranej lehote.

29. V zmysle čl. 127 Ústavy SR, Ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú ratifikovala Slovenská republika a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

30. Žalobca netvrdil ani nepreukazoval, aby v exekučnom konaní, z ktorého si uplatňuje nárok na náhradu škody v súvislosti s nedodržaním zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia, bola konštatovaná Ústavným súdom SR alebo iným orgánom existencia prieťahov v konaní. Konajúci súd ako súd patriaci do sústavy všeobecných súdov nemá zákonom danú právomoc na konštatovanie prieťahov v inom súdnom konaní, ktorú okolnosť možno dôvodiť aj zo skutočnosti, že Ústavný súd v konaní o sťažnostiach fyzických i právnických osôb na porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy SR rozhoduje aj o prípadnom odškodnení sťažovateľa, ktorému môže priznať tiež náhradu ujmy spôsobenej zistenými prieťahmi v konaní, ktorú si žalobca podľa názoru súdu uplatňuje v tomto spore. Záveru, že konajúci súd nemá kompetenciu na konštatovanie prieťahov v konaní všeobecného súdu nasvedčuje aj znenie § 9 ods.2 zák.č.514/2003 Z.z. účinného od 1.1.2013, podľa ktorého pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v porušení povinností urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prieťahov v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažností na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažností, právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, rozhodnutia Ústavného súdu SR.

31. Pre posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu z titulu zbytočných prieťahov a nekonania v primeranej lehote tak absentuje základný predpoklad, ktorým je rozhodnutie príslušného orgánu, že exekučný súd nevydal rozhodnutie v zákonnej lehote bez zbytočných prieťahov, resp. v lehote primeranej.

32. Nakoľko podmienky vzniku nároku zodpovednosti za škodu musí súd v prejednávacom prípade posudzovať podľa znenia zákona účinného pred 1.1.2013, súd rozhodujúci o nároku na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu je oprávnený vyhodnotiť aj otázku prieťahov v súdnom konaní ako

jednu zo základných podmienok vzniku zodpovednosti (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co 763/2014). Pre vyhodnotenie toho či nedodržaním zákonom ustanovenej lehoty mohlo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu a vzniku škody súd prihliadal k charakteru exekučného konania, vo väzbe na ktoré si žalobca škodu uplatňoval, ako aj k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a Ústavného súdu SR.

33. V zmysle rozhodnutia Ústavného súdu SR sp.zn. I ÚS 16/02, pojem zbytočné prieťahy obsiahnuté v čl. 48 ods.2 Ústavy SR nemožno vykladať a aplikovať len vzhľadom na lehoty uvedené v zákone. So zreteľom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v prípadoch nedodržania zákonných lehôt postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy podľa čl. 48 ods.2 Ústavy SR.

34. V zmysle ust. § 44 ods.2 Exekučného poriadku, v znení účinnom v čase podania žiadosti o vykonanie exekúcie, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zák.č.231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15-tich dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods.2 písm. c/ a d/ (t.j. notárska zápisnica obsahujúca právny záväzok, v ktorej povinná osoba súhlasila s vykonateľnosťou a vykonateľné rozhodnutie rozhodcovských súdov a komisií a s mierou nimi schválených). Ak súd zistil rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

35. Z vyššie uvedeného vyplýva, že medzi exekučné tituly podľa § 41 ods. 1 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku, na preskúmanie ktorých sa nevzťahovala 15-dňová lehota patrili aj rozhodnutia rozhodcovských súdov.

36. Navyše, možno nepochybné konštatovať, že primeranosť lehoty na vydanie poverenia je vždy potrebné posudzovať vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu ako to vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu.

37. Nárok žalobcu vychádzal tiež z tvrdenia, že exekučný súd spôsobom odporujúcim zákonu preskúmal podľa ust. § 44 ods.2 Exekučného poriadku rozhodcovský rozsudok, čo žalobca označil za nesprávny úradný postup. Za zákonu odporujúci postup exekučného súdu žalobca považuje úplný judiciálny proces zahrňujúci zistenie skutkového stavu, výber právnych noriem a meritórne rozhodnutie vo veci. Podľa jeho názoru exekučný súd nemá legitimitu na vykonávanie úkonov smerujúcich k opätovnému komplexnému rozhodovaniu o veci s tým výsledkom, že veriteľ stratí možnosť vykonať svoje právo a dostáva sa do situácie akoby exekučný titul bol zrušený.

38. Súd konštatoval, že v exekučných konaniach nebolo zistené konanie či opomenutie, ktoré by bolo možné považovať za nesprávny úradný postup, nebola zistená ani existencia nezákonného rozhodnutia, niet tak žiadneho zákonom definovaného dôvodu, na podklade ktorého by žalobca mohol uplatňovať nárok na náhradu škody. Nebol teda splnený prvý predpoklad vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu. Tak isto podľa názoru súdu neboli splnené ani ďalšie dva predpoklady, a to vznik škody a akákoľvek príčinná súvislosť medzi rozhodnutím exekučného súdu a škodou uplatňovanou žalobcom.

39. V zmysle ust. § 17 ods. 1 zák.č.514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

40. Podľa ust. § 17 ods. 2 zák.č.514/2003 Z.z., v prípade , ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

41. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ods. 2 sa určuje s prihliadnutím najmä a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom

živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods.3 zák.č.514/2003 Z.z.).

42. Žalobca vznik škody žiadnym spôsobom nepreukázal, jeho vyjadrenia o vzniku majetkovej škody ostali len v rovine ničím nepreukázaných tvrdení. Nehovoriac o tom, že ide o tvrdenia príliš všeobecné.

43. Ako škodu žalobca vyčísluje účelne vynaložené náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému na udržiavanie a správu informačného systému, na administratívne spracovanie urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštovné a telekomunikačné výdaje. Súdu pritom nie je zrejmé, aký celkový počet pohľadávok, resp. klientov žalobca spravuje, aké má s nimi celkové náklady, a teda v tomto smere bez predloženia akýchkoľvek dôkazov nemožno dospieť k záveru o vzniku majetkovej škody, v nejakej konkrétnej výške. Z exekučných spisov nevyplýva, aby tu žalobca realizoval písomné podania, sťažností a urgencie, na ktoré sa v žalobe odvoláva, resp. aby išlo o účelné podania, teda podania k urýchlenému rozhodnutiu, aby náklady spojené s týmito úkonmi, ak nejaké vznikli, boli v príčinnej súvislosti s postupom exekučného súdu.

44. Majetkovú škodu pri nároku NZP žalobca preukazoval znaleckým posudkom č.1/2014 (je súčasťou spisu pod sp.zn. Spr V357/2014 na Okresnom súde Košice-okolie), ktorý bol spracovaný mimo konania na žiadosť žalobcu znaleckým ústavom Ekonomickou univerzitou v Bratislave. Predmetom znaleckého posudku bolo posúdenie činnosti spojenej s vymáhaním pohľadávok v spoločnosti žalobcu a ekonomické posúdenie týchto činností, ktoré boli uskutočnené v súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučných okresných súdov SR, pretože tieto neskoro rozhodli o žiadosti o nevydaní poverenia na vykonanie exekúcie (NZP). Znalecký ústav na základe vykonanej analýzy mzdových nákladov, nákladov na poštovné, komunikačné služby, tlač a úpravu informačného systému stanovil náklady v prípade žalôb NZP a NVP na jednu žalobu vo výške 30,76 eur.

45. Ako vyplýva z obsahu znaleckého posudku, predmetom posúdenia pri neskorom rozhodnutí o nevydaní poverenia a neskorom vydaní poverenia boli nasledujúce činnosti: - overovanie skutočností či súd rozhodol o exekučnej veci, - overovanie skutočností ako súd rozhodol o žiadosti o vydanie poverenia, - urgovanie vydania rozhodnutia, - urgencia a spracovanie sťažnosti na postup súdu, - úhrada poplatkov, - spracovanie reakcie súdu, príp. vypracovanie nového stanoviska, - overovania bonity dlžníka, komunikácia s dlžníkom, - overovanie prijatia elektronického podania - urgencie/sťažností.

46. Z obsahu znaleckého posudku vyplýva, že vzhľadom na náročnosť znaleckého dokazovania i celkový rozsah agendy vykonávanej žalobcom nebolo možné jednoznačne individualizovať, v akom rozsahu sa vyčíslené náklady priamo dotýkajú exekučných konaní a vzhľadom na nárast počtu zamestnancov a nákladov sa vychádzalo z predpokladu, aká časť nákladov zodpovedá exekučnej činnosti. Súdu je pritom z jeho činnosti známe, že žalobca mal predovšetkým zvýšené náklady v súvislosti s podávaním návrhov na všeobecné súdy a podávaním opravných prostriedkov, vrátane dovolaní. Prítom činnosti, ktoré boli predmetom ohodnotenia v znaleckom posudku, neboli žalobcom vykonané v exekučných konaniach, ktorých sa týka tento spor, resp. išlo o neúčelné úkony. Aj keď teda zo znaleckého posudku vyplýva určitý rozsah nákladov žalobcu, nepreukazuje to existenciu príčinnej súvislosti s napádaným postupom exekučného súdu.

47. Majetkovú škodu zároveň žalobca vyčíslil ako sumu pohľadávky vyplývajúcu z rozhodcovského rozsudku, zahrňujúcu priznanú istinu a príslušenstvo (nárok ISTINA RS). Súd poukazuje na už vyššie zmienené skutočnosti, že ak rozhodcovský rozsudok bol vydaný bez platne uzavretej rozhodcovskej doložky, bol vydaný orgánom, ktorý na to nemal právomoc, jedná sa teda o nulitný akt nemajúci právne účinky. Žalobcovi nič nebránilo v uplatnení jeho nároku v konaní pred súdom. Žalobca bol povinný preukázať, že nárok, ktorý mu bol priznaný rozhodcovským rozsudkom, ktorý je nevykonateľný a ktorý nárok žiada priznať ako škodu, by mu bol priznaný aj v konaní pred všeobecným súdom. Z obsahu exekučného spisu je však zrejmé, že pohľadávka priznaná žalobcovi rozhodcovským rozsudkom zahŕňala aj právo na príslušenstvo - úroky 0,25 % denne z dlžnej sumy, čo zodpovedá takmer 100-násobnému navýšeniu istiny za každý rok, pričom úrok bol priznaný, aj keď v zmluve dohodnutý nebol. Takto uplatnený nárok je však v rozpore nielen so zákonnou úpravou na ochranu spotrebiteľa, ale aj so zásadou dobrých mravov. Preto niet dôvodu sa domnievať, že žalobca by bol v konaní pred všeobecným súdom úspešný a už vôbec nemožno vyvodit' príčinnú súvislosť medzi nezákonnými alebo

zákon obchádzajúcimi zmluvnými ustanoveniami nachádzajúcimi sa v zmluvách žalobcu a činnosťou exekučného súdu. Obsah zmluvných ustanovení je dôvodom, pre ktorý nebolo možné považovať rozhodcovské doložky za platné a za tento obsah nesie v plnej miere zodpovednosť žalobca, ktorý zmluvy vyhotovoval.

48. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, jej priznanie prichádza do úvahy len pri konštatovaní porušenia práva (nesprávneho úradného postupu), ktorý z vykonaného dokazovania nevyplýva. Nakoľko žalobca nepreukázal žiadny z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, neexistujú ani žiadne dôvody pre náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej výšku žalobca odvodil len matematickým výpočtom.

49. V žalobe absentujú skutočnosti rozhodujúce pre zistenie, či by vôbec mohlo dôjsť k vzniku nemajetkovej ujmy v spoločnosti žalobcu, pričom subjektívne pocity jej riadiacich členov nie sú právne významné. Potrebné by však bolo prihliadať na samotné správanie sa žalobcu v dodávateľsko-spotrebiteľských vzťahoch. Kriticky sa k obsahu zmluvných podmienok v zmluvách žalobcu uzavretých so spotrebiteľom vyjadrila aj európska komisia, ktorá konštatovala, že zmluvné podmienky vylučujú uplatňovanie pravidiel na ochranu spotrebiteľa a prostredníctvom inštitútu rozhodcovského konania má veriteľ možnosť uplatniť svoje nároky bez toho, aby boli posúdené podľa týchto relevantných noriem. Aj z uvedeného je zrejmé, že problémy s vymáhateľnosťou nárokov zo spotrebiteľských zmlúv uzavretých spoločnosťou sú v príčinnej súvislosti s negatívnymi obchodnými praktikami spoločnosti.

50. Zhodnotiac každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy vo svojej vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho čo uviedli strany sporu (§ 161 CSP) dospel súd k záveru, že nárok žalobcu nie je dôvodný, pretože absentujú všetky tri vyššie uvedené predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Súd preto považoval žalobu za právne neopodstatnenú a zamietol ju.

51. Obdobné právne názory zaujali aj iné súdy vo svojich rozhodnutiach (viď napr. rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 7C/196/2014, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 1Co/38/2015, rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 7C/180/2012, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co/416/2013, rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 4C/123/2012, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co 763/2014 a pod.).

52. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

53. O trovách konania bolo rozhodnuté v zhode s ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

54. Žalobca bol v konaní procesne neúspešnou sporovou stranou, nemá preto právo na náhradu trov konania a žalovanej v konaní žiadne trovy nevznikli, preto súd rozhodol, že žiadna sporová strana nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice-okolie. Lehota na podanie odvolania začína plynúť dňom nasledujúcim po dni doručenia tohto rozhodnutia.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v počte 2 rovnopisov s prílohami.

U p o z o r n e n i e : ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.

Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.